

allerede i Forsvarskommissionen været ført ret livlige Diskussioner om, hvorledes man rettelig bør forstaa Ordlyden. Jeg tror nu, at disse Diskussioner har været ret omsonst, det er ikke Ordlyden, det kommer an paa, men den Udvikling, man gaar i Møde, som vil blive bestemmende for, hvilket Resultat der skal komme ud af Begrebet Folkenes Forbund.

Jeg har ikke haft Betæneligheder ved de Bemærkninger, jeg her har gjort angaaende Forsvarskommissionen, thi det er med Styrke hævdet fra begge Regeringspartiernes Side, at denne Kommission i Modsætning til den forrige Forsvarskommission ikke havde Tavshedspligt, og man har da ogsaa benyttet sig rigeligt af dette manglende Paabud om Tavshed til at berette, hvad der er passeret i Forsvarskommissionen, ikke mindst den Gang, da man troede at kunne komme en politisk Modstander til Livs.

Man skulde tro, at den rette Maade, man skulde undersøge disse Spørgsmaal paa, vilde være, at man indhentede Erklæringer fra de sagkyndige og fik dermed Grundlag til at diskutere. Men det er en Fremgangsmaade, som laa Formanden for Forsvarskommissionen fjernt. Formanden for Forsvarskommissionen har meget høje Tanker om sine Evner til at bedømme disse Forhold og til at være ledende i den Retning. Det ses da ogsaa af det Bilag, der ledsager det Forslag, som vi her behandler. Som første Bilag findes et Forslag, som Formanden for Forsvarskommissionen har fremsat i denne, og hvor han uden videre stryger en hel Række Værker, uden at han dertil har haft Tilslutning fra de sagkyndige. Det er en Selvtillid, man i høj Grad maa beundre, og som kun kan siges at staa paa Højde med den Vandgang, Forsvarsministeren har været ude for under Krigen, derved, at Begivenhederne ganske har desavoueret de Meninger, han tidligere saa tillidsfuldt havde fremsat og stølede paa. Den højtærede Forsvarsminister stod ogsaa før Krigen paa det Standpunkt, at vi her i Landet intet Forsvar skulde have, men dette har ikke hindret den højtærede Minister i, den Gang Begivenhederne krævede det, at anvende 381 480 000 Kr. til Hæren i Løbet af Femaaret 1914—15 til 1918—19 og 113 598 000 Kr. til Flaaden, altsaa med et rundt Tal 500 Mill. Kr. Det vil med andre Ord sige, at Ministeren har under Krigen erkendt, at det Standpunkt, han var inde paa før Krigen, var ganske uholdbart, der stilledes ganske andre Krav, naar man

stod som ledende, end man vilde bøje sig for, den Gang andre var ledende, og man selv stod i hensynsløs Opposition. Ikke desto mindre ser vi nu Forsvarsministeren, som ogsaa er Formand i Forsvarskommissionen, staa ganske paa det samme Standpunkt som før Krigen. Den højtærede Minister har sin Plan fiks og færdig, han har intet lært og intet glemt.

Som jeg udtalte før, dette Forslag, der her kommer frem, er en stykkevis Gennemførelse af Kommissionens Opgave; en stykkevis Gennemførelse, som til en vis Grad foregriber den Beslutning, Kommissionen endelig skulde tage. Jeg ser ikke rettere, end at Kommissionen her bliver gjort til et Redskab for de partipolitiske Planer og de partipolitiske Formaal, der tidligere har været et godt Agitationsgrundlag for Ministerens Parti, og naar dette gøres, kan jeg ogsaa tænke mig Grunden dertil. Dette Ministerium har jo paa saa mange Maader set sine Aktier synke ude i Befolkningen, der er ikke mere den Begejstring om „det sidste Hold af Mænd“ som paa et tidligere Tidspunkt. Befolkningen er kommet til at se klarere, og derfor siger den højtærede Minister: Lad os hellere tale om noget andet. Derfor vil det være behageligt og bekvemt for Ministeriet, om Ministeriet ved det kommende Valg kunde faa den Fjer i Hatten at gaa ud til Vælgerne og sige: Nu har vi nedlagt Københavns Befæstning, nu har vi allerede paa Forhaand indskrænket Forsvarsudgifterne med et ganske betydeligt Beløb. Ja, for Forslaget begrundes jo med Besparelse. At Fæstningen skal nedlægges 1922, er givet ifølge Loven af 1909, og det er noget, der følger af sig selv, at det maa træde i Kraft til den Tid, thi der er ganske sikkert ingen, der tror paa, at man til den Tid vilde vedtage, at Fæstningen skulde blive liggende. Den stærke Udvikling af det svære Skyts har ogsaa vist, at disse Værker ligger for nær ved Hovedstaden. Naar den højtærede Minister mener, at det er meget store Værdier, der henligger derude rundt om Fæstningsværkerne, skal jeg for saa vidt give Ministeren Ret, men hvis Spørgsmaalet er, hvilke Værdier der kan komme ud deraf, bliver jeg ikke saa let enig med Ministeren. Hvis vi undtager et Par ganske enkelte af Værkerne, f. Eks. Lynetten, der sikkert en Gang vil kunne faa Betydning for Udviklingen og Udvidelsen af Københavns Havn, og nogle af de Værker paa Landfronten, der ligger nærmest de store Villakvarterer, vil